

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Horologium aeternae sapientiae

Seuse, Heinrich

[Paris], [zwischen 1480 und 1489 oder um 1485-90]

[Capitulum] v

[urn:nbn:de:bsz:31-293072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-293072)

michi amabilis similisq; efficiaris.

Plancus super extincto seruoze deuotionis in diuersis personis vtriusq; sexus modernis temporibus quos xps per sua passioez reuocat ad nouu amorē. **Capitulū. v.**

Quomodo sedet sola ciuitas plena populo facta est quasi vidua domina gentium. et cetera. **Trenozū. primo.** Dum quadā vice discipulus sapientie mente lugubri periculosum iā statum huius mundi reuolueret et q̄tū amor diuinus suis temporibus defecisset: simulq; amor priuatus in plerisq; locis sub forma religiosa furtiue succereuisset. accidit vt inter lacrimosas preces ad dei sapientiam effusas spiritali quodā ac dulci sopore opprimeretur. Et ecce subito quedam similitudo affuit que eum de predictis plenius informauit. Nam in visione apparuit peregrinus quidam pauper et exul foris stans baculū in manu gestans miseria et egeitate plenus. iuxta quem videbantur quasi cuiusdam antiquissime ciuitatis ruine. cuius muri et edificia quondam pulcherrima turribusq; ac fossatis portis ac seris ceterisq; armaturis firmata fuerant. his autem qui deintus erant. negligēter agētib; pars quedam ciuitatis hostium incurisioē dirupta est. quedā autem ex negligentia inhabitantium corruit. ea vero pars que remanserat ruinam minabatur hinc inde adhuc rupturis quibusdam i altum prominentibus. **I**n hac ciuitate apparuerunt quedam animalia veluti monstra marina in effigie humana a quibus peregrinus ille auxilium petens indignāter repellebatur. ei; auxiliari cupientes a nōnullis prohibebatur propter qd turbat? et cōmor? ab eis expulsus recessit et celū et terram contra eos in testimonium iuocauit. **H**oc i qd̄s disciplūs vdi; significatiōē ei? m̄ peto osūdi a te o eāna sapia q̄ cūcta nosti misteria et oīa scis occulta

Sapientia. Res miranda et compassioē dignissima

Ecce ego sū peregrin⁹ ille hui⁹ ciuitatis destructe quōdam princeps inclit⁹ ⁊ spōsus preclar⁹. Ciuitas autē hec quam vidisti ruinosam: ipsa mater religio xp̄iana quōdam feruida et deuota: in qua tot fideles ab inicio nascentis ecclie unanimiter ⁊ cōcorditer cū deuotione precipua sanctā ⁊ deo placentē vitā et religionē plenā duxerūt. Qui sp̄etis mūdānis oibus in solo cōditoris amore flagrabant. qui sanctis meditationibz ⁊ bonis operibus semp̄ intenti seipos ⁊ primos edificabāt. neminē circūuientes. neminem ledentes. sed simplicitate ⁊ sanctitate vitam beatā ducentes. carnem suam cū vicis ⁊ cōcupiscētiis. crucifigebant: exercicia magna ⁊ cōsuetudines deuotione plenas habentes. Diuersorū monasteriorū et solitudinū ac religionū viri. viri utiq; virtutū fortissimi ac strenuissimi bellatores cōtra spiritalis nequitias inimici. Semetipos quoq; pro defensione virtutis ⁊ iusticie in mortē vsq; tradentes. Tales inq; ciues illustres ac filios preclarissimos predicta ciuitas: sancta mater feruida religio parere et nutre ⁊ ad prouentū vsq; perducē solebat. Sed protholoz multis iam locis his tēporibz ac regionibz predicta ciuitati nō modicū incipit excidiū iminere. Ciuibz nāq; quibusdā ac eorū rectoribus negligenter se habētibus tota structura spiritalis edificii infirmata est. et cōcussionibus vastata. vt hoc modicū quid adhuc stare putetur s; cōtinuis defectionibz perire videat. Jā enī pleriq; eiusdē sancte religionis filii ac p̄fessores i tātā p̄teruis contra suos superiores p̄rūpere ausi sūt vt penitentiā correctioi loc⁹ pateat: s; si delicto adhibeat correctio peior scisura fiat. Armati ei subtilitatibz philosophicis ac allegatioibz iuris supfluis in mediū adductis man⁹ corrigentis nequaq; admittūt. sed salū ultra terminos quos posuerūt patres eorū facientes cōtentionibz p̄culosis seipos et alios inuoluunt. O certū indicium

extremum huius edificii spiritualis. O verissimum praesagium future in proximo calamitatis. Quamdiu putas edificium hoc spirituale poterit stare submoto lapide angulari. et columna subuersa totam structuram spiritualesm conservatam. cum videlicet prompta et humilis obedientia proiecta fuerit et unusquisque hoc quod sibi placet vel libet fecerit. nec quisquam dicere audeat quare hoc facias. Heu heu ubi est obedientia pauli simplicis. et quorundam discipulorum probatissimorum. quae atque temporibus impossibilia imperatibus deuotissime obtempauerunt. Sileat nunc de hoc loqui lingua. sed deuota gemat corda uniuersa. neque enim de hoc loqui poterit. proderit tacuisse. Nam bene tacuisse in hac materia est bene philosophatum esse. **D**e paupertate autem uoluntaria que nutrit et fomentum est totius religionis quam quidam sanctorum patrum in sponsam elegerant: quidam dominam suam appellabant. quidam etiam pro testamento suis carissimis illam legebant. Quid dicam. Neque enim a plerisque ut sponsa amatur: sed uelut agar a cilla saray foras picitur. dum proles ipsius contra omnes et manus omnium contra eam esse uideatur. Mille namque artes lucrandi queruntur. et artes salutis operatiue in artes lucratiuas transferunt. ita ut argutissima ouicula sit que uel modicum de lana contra frigiditatis asperitatem sibi ob uenatorum caliditatem ac tonforum cupiditatem reseruare possit. Et quod sub forma pecunie reseruare indecens iudicatur: dum in alium usum pietatem quidem preferentem. re autem uera cupiditati deseruentem commutatur de eo quodam modo de eo quasi ydolum fabricatur. Nempe peculium ad hoc in aliam speciem scilicet librorum uel paramentorum ecclesiasticorum transferunt. ut dum iam habita defecerunt quasi deus non sit in israel. deum acharonem quem in marsupio repositum habent consulere possint. **D**e castitate autem que est uirtutum decore prosequi non reperit. nisi tantillum quod probdolor anni nouelli

dum seuas lupo iam fugiunt. et ad protectionem pastorum confugiunt. in muscipulam deteriozem cadunt. Et dum dentes lupinos declinare cupiunt. insidiosis masticationibus arietum letaliter vulneratur. aut penitus occumbunt. Speciem enim quidam pietatis habentes. virtutem autem abnegantes. dum notam inhonestatis ex prodicione solis timent. incurrere. student clanculo latrocinia animarum exercere. violasque celestis sponsi violare. vel contrectatione inhonesta maculare. Hi exemplo quorundam sacerdotum. moysae legis mittunt fistulam in ollam. et de his que deo offerre deberent rapinam exercent. Et quia totum sacrificium committere non audent. saltem libamina sacrificiorum qualiter sapiunt prout possunt degustant. *1. regum. ii. c.* Porro de caritate que conexio est totius structure spiritualis quod dicam. Exinanita est. exinanita usque ad fundamentum in ea. Omnes que sua sunt querunt non quam aliorum. magis quod locum obtinet periculosa detractio quam sincera dilectio. Et fraternum odium fraternam supplantavit imo ut verius dicam prostravit caritatem ut merito exclamare libeat cum gemitur dolore ac dicit. *Iher. ii. a.* Unusquisque se a proprio suo custodiat. in omni fratre suo non habeat fiduciam. quia omnis frater supplantabit. et omnis alicuius fraudulenter icecet. et vir fratrem suum deridebit. et inimici hominis domestici eius. *Matth. x. d.* Sagitta vulneras ait propheta lingua eorum dolu locuta est. *Iheremie nono. b.* In ore suo pacem cum amico loquitur. et occulte ponet insidias. Et quia se invicem mordent prouocant. inuident lacerant. timendum est ne tandem adinuicem consumantur. *Ad galatas v. c.* Neque autem ista vel similia a deo occulta sunt ut non producantur. sed heu in omnem terram exiit sonus eorum. et in fines orbis terre verba eorum. Sanctas autem consuetudines et pietatis exercitia iuxta antiquorum

semitas patrum si quis iam seruare voluerit derisioni
patebit. et inter ceteros notam singularitatis incurres
vt pote dissimiliter ab alijs viuens non modicas iniu-
rias sustinebit. Que omnia vigente adhuc pie memo-
ria sancta ac feruida religione in statu erant bono atq; p-
fecto. fuerunt procerto tunc aurea tēpora: dies vtiq;
salutis. quia a superfluis sibi cauebat. nec adulationibz
inseruiebant pro aliena deuotione nec cōtēcioibus seu
iurgijs intendere permittebantur. sed operibus virtu-
tum factisq; studijs ac meditationibus tēpus suū occu-
pabant: et erat illis cor vnū et anima vna i dño. Actū
iiii. g. In cōmuni viuentes et nō singulis ipsis cōqui-
rentes. et ideo erāt viri i oī vtute pfecti. De p̄dictis autē
spūalibus exercitijs nō remansit nisi modicū ibi modi-
cū ibi. Quedā nāq; ātiq; psuetudines. velut hui' spūalis
edificij pres qualescūq; adhuc stare z sursū pminē cer-
nūt. in qb' tū nō tā modernoz deuotoz ppēdit edificij
q̄ ātiq; laudabile exercitium. Qd autē vidisti ibidē
multitudinē copiosā aialū que velut mōstra marina
in effigie humana apparebant. ipsa sunt corda sclāria
sub habitu religioso latitantia que honestatem habit'
exterius preferunt. interius autem gratia z deuotione
vacui sunt. z dum sic difformes interius exteriusq; exi-
stunt mōstruosos vtiq; animalibus dissimiles nō sunt.
qui velut asina balaam voce quidā humana resonā-
tes. vba abstractiua z documēta spūalia proferūt. Sed
concretine et ac carnaliter viuunt. quia quod verbis et
habitu predicant moribus impugnant. Ex his sunt qui
penetrant domos curiose agentes ac mulierculas cap-
tias ducentes semp er discentes et nūq; ad scientiam
veritatis peruenientes. Secunda ad thimoteum quarto. b.
Qui per vanitates et isanias falsas corde suo et alio-
rum me excludunt. Sed quod vidisti ibi quosdam in
habitu et forma decenti qui manus michi prebuere.

figurat numerum electorū qui iuste et pie inter alios
conuersantes eorum exemplo non deprauantur. sed in
medio nationis prae et peruerse velut luminaria lu-
centia in hoc mundo caliginoso verbo vite proximos
quosq; illuminant et inflammant. Qui licet adhuc in
magno numero inueniantur in omni statu et religioe.
ac etate vtriusq; sexus. comparatione tamē ceterorum
pauci sunt. Quia reuera plures sunt qui per latā z spa-
ciosam viam que ducit ad mortem gradiuntur. q̄ qui
per arctam viam et angustam portam intrare contem-
dunt. Luce xiii. e. Et hi inter alios sicut agni inter lu-
pos se habentes. sicut lilium inter spinas odorem vir-
tutum ex aduersitatum tolerantia reddunt. **H**i sunt
quos reseruauit sibi dominus qui non curuauerunt ge-
nua coram baal. sed regū. xix. Qui non fecerunt curā
carnis in desideriis. qui habent thau scriptum in frō-
tibus suis videlicet mortificationem ihesu cristi vbicq;
circūferentes in corpore suo. aliorum transgressiones
quas emendare nequeunt gemūt ac lugent. hi prop̄
innumera aduersa q; emergūt possūt dicē cū apostolo
foris pugne et intus timores. Secū ad corinth. vii. b. Et
post oīa alia pericula habuisse se pericula in falsis fra-
tribus cōcludere possunt. Tales non imerito martiri-
bus cōparātur q; exceptis aliis afflictioib; multiplici-
bus. quot trāsgressiones cōtra deū aut iusticiā fieri vī-
derint. quasi tot gladii intimi doloris trāsuerbant.
sed nō ad insipientiā sibi. Ad ipsos namq; est vox que
dicit. ysa. iiii. b. Dicite iusto qm̄ bene. qm̄ fructum ad-
inventionū suarū comeder. Ne impio in malum quia
retributio operum ipsius fiet ei. Ipsi esurient z vos co-
medetis. Ipsi sitient et vos bibetis. ysaie. xlv. Et q̄to
ex omī parte difficilior eorū est congressus vt pote cō-
militonibus a dextē z a sinistris eorū nō adiuuātib; sz
phdolor aduersam partē fouētib;. tanto multis p̄de

cessoribus: qui innumeros coadiutores sui, ppositi habu-
erunt: maiorem in futuro mercedē secundū suū laborē
recipient. Unde quod in predicta similitudine vidisti
quosdam qui nonnullos ad me accedere volētes pro-
hibebant. signat eos qui ceteros bonū propositum ha-
bentes suis malis deprauant consiliis vel exemplis et
ad instar phariseorum ad vitā nō intrant: nec introe-
untes sinūt intrare. **Mathei. xiiii. b.** Qui etiā dei sapiē-
tiam ore ipiūssimo blaphemabant. et ceteros ī ipsū cre-
dentes modis omnibus auertere cupiebāt: seductorem
eum appellantes. **Mathei. xxvii. g.** Sic pleriq; non vz-
gente conscientia sed stimulante inuidia alios in grati-
is se precedentes. de bono opere lapidant. dum eorum
deprauare bona opera multis coram non cessant. Et
vbi factū in se propter bonitatis euidētiā peruertē
nō possunt. saltem intencionē inuidi detractores calū-
niare conant. vt siquidem eos quos positue equare nō
poterāt saltē priuatiue precedant. Inuidia namq; dy-
boli mors intrauit in orbem terrarum. ipsū sequuntur
qui sūt ex parte eius. **Sapie. i.** **B**aculus quē me por-
tare in habitu peregrini vidisti mortem quam ī cruce
pertuli signat quam in signū amoris fidelibus prefero
vt amorem terrenū deserant. et se in toto corde suo ad
me cōuertant. **C**lamor quē audisti seueritas est iusti-
cie mee super hos qui nec timore nec amore compūcti
pectā deserūt: sed in eis p̄tinacit vsq; ad mortē p̄sistunt.
Disciplūs. **H**ū hec attēto corde audio et ita esse ve-
raciter cognosco magis flere libet q̄ aliqd dicē. Quis
ei nō lugeat vidēs v̄gulta nata et frutecta in tā s̄cō lo-
co suborta vidēs primitiue citatis splēdidas delicias
et sp̄uales dicias. Gratie copia vnctiois et deuotiois et
oīz carismatū abūdantiā nūc diuinorū aut̄ iō piā tātā.
modicū gratie. malicie plurimū. Quis ei non suspiretz
pre dolore exclamet. **Deu. quomō sebet sola citas plena**

pplo. Tren. i. Et illud. quomodo obscuratū est aurum
mutatus est color optimus. Ibidē durus valde et irreligio-
sus qui hec damna diligenter ppedit et nō ex toto cor-
de gemit. Et ecce materia huius tristitie augetur dum
iam totus mūdus in maligno positus cōspicitur. prima
iobis. et hostis appropinquāte eius termino tantū pze-
ualere apud multos euidenter cognoscitur. **S**apia.
Nichil tibi ad presens de his qui foris sunt qui in pla-
teis aras edificant: et carnes suillas imolant. qui in oi-
colle sublimi: et sub omī ligno frondoso se impudice
prosternunt. De huius mundi apertis cultoribz loquor
qui manifesta peccata adulatoria furta et similia con-
mittere nō verentur. Sed excidiū ciuitatis sacre defec-
tum videlz feruoris primitiue religionis te cupio ad
cor ponere et pie deflere. atqz pro eius restauratione et
bono statu orōnes ad deū fundere lacrimosas. Siqui-
dē ipsa est ciuitas supra montem posita. Math. v. b.
Lucerna sup cādelabrū locata. Et sal spūale p qd cōdi-
endi sūt homies terreni spectaculū mūdor āglis et ho-
mibz. Eius qppe verboz exēplo ceteri cōsueuerūt robo-
rari illuminari ac sapia cōdiri. Cū aut ciuitas hec ma-
lū creplū dabit: cū lumē extictū fuerit. et sal infatuabilē
heu quomodo tūc stabūt in mūdo. Cū hi q mūdo. huic
abrenūciauerūt toto nisu mūdana sequuntur. Cū hi qui
spūales dicūtur carnalia desideria sectati fuerint: et se
iplicabūt negociis secularibz. O sacrosctā mater eccle-
sia q̄ta erit tūc ebullatio tua. Quis est q surgat et teneat
iudicē iratū. nā et i p̄senti quoqz tpē multi qui ipm pla-
care debuērāt nō mīme ipsū offēdūt. Sabbatū eorum
odiuit aīa mea. Amor nāqz eoz spūalis trāsūt i carna-
lē: et carnalis icaute palliat sub specie spiritali sicut zi-
zania sub fūco ex admirtioē ei viluit. sicut balsamū so-
phisticatū ipuris liquozibz. Sacrificiū deo offerūt fer-
metatū. Nā abitio vsqz quāqz i cordibz eoz pualuit. et

regnat supra modū. dum gloriā in prelacionibz q̄runt
tam sollicitē tpālem. Et dum quidā eozū hoc iuxta vo-
tum habere nō possunt. animo moti sectas introduce-
re nō metuunt et veluti preuaticatores iudaici populi
ginasium in iherosolimis facere querunt. et se ac alios
ad instituta gentiū transferre cōtendūt: terminos trās-
gredientes quos posuerūt patres eozum. ii^o macha. iiii. b

Referam quod silētio transire cogitauerā vt simul
cum materia tristitiē crescat materia pietatis et pie cō-
passionis et deuote orationis. Erat in ciuitate predictā
vicus quidā precipuus vnus de principalioribus cete-
ris cōtribulibus sapiētiam atq; doctrinam preclarissi-
me administrans. Multi autē de senioribus ppli illi^o
moriētēs de medio sublati sūt. fuit p̄terea ibi quidam
homo dei qui pro salute loci deum assidue precabatur.
Aspiciebat ī visu noctis: et ecce quasi de parte loci ei^o
dem occidentali: aries vnus de grege surrexit habens
duo cornua: et in capite suo coronam ferream et data ē
ei potestas vt regnaret in predicto loco. Quē sequebat
quasi octogita vulpeclē vel apli^o adherētes arieti. q̄ et
ipse siglās coronas accipiebāt. Quib^o multitudo diūsoꝝ
aiāliū vt usq; sex^o iūcta erat. q̄dā q̄dē ex tiorē. q̄dā ex cu-
piditate. nōnlla etiā simplici quod aīo multitudinez se q̄bā-
tur. Igitur aries volens sibi suisq; iperū loci vsurpa-
re. circūibat in manu valida defeuientes in om̄s q̄ sibi
resistebāt. potētes deiciebat. magnates builiabat. quos-
dā exilio dānabat et fact^o ē tior magn^o sup oēs icolas et
puicaneos loci eiusd. Volētes enī siue per fas siue p
nephas pesse nulli obsistenti parcebāt oīno. nec serui nec
erati cuiuscūq; existerēt meriti vel vite. Unde et pleriq;
metu victi: eis iuncti sunt nolentes exterminari de ter-
ra. Nonnulli tamen de populo dei relictī sunt. qui ma-
gis deū q̄ hoies timētes in ēbulatioibz maximis virili-
ter et cōstānt p̄sisterēt. plus pati. p̄ patris ac dei legibus

mozi fortiter: q̄ preuaricatoꝝ parere volūtati. per quoꝝ
rū laſciuias et transgreſſiones locus idem ſtatim in ni
chilum redigi poterat. Licet autem et inter hos quoſq̄
eſſent qui ad viā veritatis non recte ambularent. neq̄
ſemitas iuſticie et equitatis vt oportet ſeruarēt. malis
tamen grauioribus: que per aduerſam partem ſubin
troire ceperant obuiare cupientes ſe eiſdem pro poſſe
opponebant. Quibus in adiutorium fuit dux filioꝝ
dei. loci eiꝝdem ſupꝑremus gubernatoꝝ: vir vtiq̄ per
omia laudabilis et magnanimus iuſticieq̄ zelatoꝝ. Di
uerſi quoq̄ qui fugiebāt mala additi ſūt ad eos ⁊ fac
ti ſūt eis in firmamētū. Igitur aries viſus eſt cornibus
ſuis ipetere ducē gentis ſue. eiꝝq̄ modis quibz poterat
deicere nitebatur. At vero dux iuictiſſime ſtabat. Quo
viſo aries cū quibuſdam de ſuis ad principē totū mul
titudinis ſe tranſtulit: ac ipſum ꝑtra ducem populi ſui
interpellabat: doſoſiq̄ ſuggeſtionibus aures eiꝝ ino
centes: nec fraudis cōſcias ipulſās ꝑncipatū ſumpſit
in populo ſuo. Quod audiēs ecclia fidelium altiꝝ gemuit
⁊ nonnulli lacrimantes vociferabātur in celū minimā
quidē ꝑ ſe curā habētes: maximā autē pro ſāctis dei le
gibz patrūq̄ traditionibz quas violari aperte nō ſine
ſcandalo multoꝝ videbāt ſupplicātes auribz dinis vt
ſi fieri poſſet cor ꝑncipis multitudis ſanꝝ inſormaret.
Lūq̄ duriffimo ſamulatu multi inocētes ꝑmerent. cla
mabāt ad dñz q̄ audiuit gemitū eoz: deſcēditq̄ et libe
rauit eos. Adhuc namq̄ inuenta ſunt bona in iſrael.
Quodā igitur tēpore in inſula quadā ꝑuenerūt impiꝝ
aduerſus filios obedientie in manu forti et multitudie
ꝑualida: in virtute ſua cōfidētes. Quod vidētes ex ad
uerſo hi qui erāt de parte dñi vehementꝝ extimuerūt ⁊
deſpabāt ſe poſſe euadere. Erat eiꝝ ꝑgregatio magna et
fortis: ⁊ hi docti ad ꝑeliū: pauciſſimi vero ex aduerſo
relictī erāt ſimplices nec armorum cōſuetudiez hñtes.

Unus autē de his qui partem dñi adiunabāt. ceteros
timore perterritos ad cōstanciā p̄stanter animabat. et
ad orationū suffragia cōfugē hortabatur. Et ipse q̄dē
ad locū orōnis se cōferens prostratus ad terram hec ⁊
his similia in orōne dicebat. Domīator dñe rex celozū
⁊ terre in volūtate tua cūcta sunt posita ⁊ non est qui
possit resistere volūtati tue. Tu scis qz isti veniūt adū-
sum nos in sua audacia ⁊ multitudine cōfidentes volē-
tes regnare: nō ex te et patrias ac dei leges violare. et
nos miseros de terra disperdere cupiūt. **E**ya dñe deus
aperi oculos tuos et vide tribulationē nrām et sancte
p̄gregationis tue et conuerte luctum nostrū in gaudiū
disperge illos in virtute tua ⁊ depone eos vt cognoscāt
te adhuc curam. populī tui gerere. Ostende nunc quia
victoria nō ex multitudine est. sed ex tua voluntate. ⁊ mi-
serere nobis vt hanc magnā tribulationē quā pro pec-
catis nostris patimur te adiunāte vincam⁹: ⁊ q̄admo-
dum patres nostri sic ⁊ nos tibi in pace ⁊ trāquilicate
seruiam⁹. **I**dis itaqz gestis deus qui nūq̄ deseruit
sperantes in se vocē seruoꝝ suoꝝ ad se clamantiū exau-
diuit ⁊ virtutē aduersarioꝝ eliminauit. Nam in crasti-
no eodem loco in cōspectu multitudis p̄gregate: aries
in terram corruit: ⁊ vinū de cornibz suis p̄fractum est
omībus deū laudātibus. Et exinde cepit potestas eius
deficere ⁊ decrescere de die in diē. Nam multi intelli-
gentes fraudem ipsius penitētia ducti ceperūt ab eo re-
cedere ⁊ pars filioꝝ obediētie crescere cepit: ac p̄ficere.
adiunante dño populū suū. iūmicos autē pacis p̄sc̄pte
p̄ omīa bñdicit⁹ deus. Amen. **D**iscipulus. **R**es stu-
penda pariter ⁊ miranda q̄ imp̄scrutabilis abissus iu-
dicioꝝ dei electos suos sic tribulari p̄mittit. nec tamen
vsqz quaqz deserit: sed tamē paterne liberat ⁊ protegīt.
Sed vellē euidēt⁹ nosse misterīū similitudinis huius.
Sapiētia. **I**ntelligentibz satis dictū est. Tu āplius

querere noli fructum tamē nō modicū ex his colligere
debes. Primo vt discas in nulla vniū aduersitate de-
sperare sed oēm spem in deum ponere et pōnis refu-
gia querere in tribulationibus cunctis. nec viam iusti-
cie propter rabiem cuiuscumq; persecutionis seuiantis
deferere et super omnia cautelam et circūspēctiōē de-
bitam negociis pertractandis adhibere. ¶ Prelatus
enī vel rector fratrum tu cum sis licet in minimo gra-
du discas ex his nō statim adhibere fidem his qui cete-
ros deferre id est accusare p̄sueuerunt. nec proximoz
suggestionibus quibuslibet in patrocinium conductis
semper velle acquiescere. nec facilliter accusationē ad-
uersus approbatos recipias quia ex his disciplina oīs
prosteritur et pestilentibz audacia resistendi p̄fertur
ac vigor destruitur religionis. Sed causā quam nescis
diligentissime inquiras vel per teipsum vel per viros
iustos et prudentes ac deum timentes: et sic tandem
veritate comperta cum debito libramine sentēciā pro-
feras iustam: et sic p̄culdubio nōnumq; inuenies acto-
res cause ī causa obnoxios esse. Nempe interdū graua-
mina in debita superioroz pretendunt qui censuram mo-
nasticę discipline effugere cupiunt: et se pugiles iusti-
cie ac defensores veritatis ianē mentiūtur: q̄ se a correc-
tionibus prelatozum suozū eximere volunt: ac ceteris
inaniter p̄esse concupiscūt. Sed sic decet te causā quā
ignoras inquirere. inuentam plene decernere et ipiis
hoc q̄ cogitauerit p̄tra iustos reddē in capud ipsoz et
arc' ipoz p̄fringat. p̄verbiozū. xi. a. Sic insidiis suis ca-
piuntur impii. Sic lapidantur duo senes pleni iniqua
cogitatione. qui susannam in dño confidentem lapida-
re cupiebant. Danielis. xiii. . Sic perit aman hostis et
aduersarius iudeoz ipiissim'. qui per iniquas regi fac-
tas suggestiones pplm̄ dei perire laborabat. Hester. lxxiō.
Sic et saul sup̄bissimus gladio p̄prio occubuit. q̄ iuste

persequi proximū non formidauit. primo regum. Disci-
pulus. O oim piissima moderatrix causarū eterna sa-
pientia qui electis tuis et bona et mala in bonū cōuer-
tis hoc solūmodo michi humilimo famulo tuo in hac
materia faciendū estimo. recurrere videlicet ad orōnis
presidia corde deuoto. Igitur o pater misericordiarū
et deus totius cōsolationis. peto humiliter vt miserea-
ris populo tuo et hereditati tue. et da pacem cordiū et
tranquilitatem temporū in diebus nostris. Sed et his
qui oderunt pacem miserere propter nomē tuū bene-
dictū. Infunde eis queso spiritum bonum vt ab errori-
bus suis resipiscant et ad vnitatem et pacem redeant.
vt tibi omēs in gremio sancte matris ecclesie catholice
vnanimiter seruamus et ad ciuitatem gloriofā celestis
pate puenire valeamus. Amen.

Qualis sit dina spōsa efna. Et de qualitate amoris ipi. La. vi.
ualis est dilectus tu. ex dilecto o pulcerrima
mulier. Laticorū. v. c. Si q̄s solutioēz vbi au-
dire desiderat aures nūc pbeat dīni amoris.
da amāte. Da singlāri amore feruētē et itelli-
ges q̄ dico. Ex amore ei q̄uis loquentē nō amās qz nō
iterno gustu vim amoris percipit. sz vba tū resonare
audit. ebriū poti⁹ q̄ sobriū estimabit. Et bñ qdē ebriū:
sz nō a vino i q̄ est luxuria: sz i quo est spūaliū erube-
rātia gaudioz. Nobis igit tacētibz q̄ a tali amoris sup-
effluētia adhuc lōge distam⁹ ppe autē fieri toto corde
desideram⁹. Aim⁹ amorosus in mediū pcedat mens in
affectū dīnū prūpat. dicatqz nobis modū qualiter a di-
lecto puēt⁹ et quomodo ad amorē ipi⁹ tract⁹ sit. vt simul
ex h⁹ pateat qualis sit ex dilecto dilect⁹ nec se occultet
nimīū. qz amor icēsus seipz etiā pdē psuevit iuit⁹. Ueit
iqt aim⁹ amorosus. audite q̄ta fecit do⁹ aīe mee. Cū me
floreus inuentus et recēs aim⁹. tpe vernali ad prata
virentia et florū diuersa germina. cū sodalibus coequis